

ZOETE TONEN, REINE KLANKEN

BEFAAMDE DORDTENAREN

IN DEZESERIE
EEN EERBEToon AAN
DE BEROEMDE EN
VEELBESPROKEN
DORDTSE SOPRAAN

JOHANNA WILHELMINA GIPS

(1843-1895)

M.M.V.
JENNY HAISMA SOPRAAN
JEROEN LIEDORP PIANO
IMRE ROLLEMAN DWARSFLUIT

Zondag 1 DECEMBER 2013 in Muziekstroom/Energiehuis

Noordendijk 148, Dordrecht | Aanvang 14.30 uur

Stichting Bijzondere Concerten
Dordrecht

JOHANNA WILHELMINA GIPS

SOPRAAN

Johanna Wilhelmina Gips (geb. Dordrecht 29-9-1843 - gest. Den Haag 18-12-1895), zangeres, muziekpedagoge. Dochter van Albertus Gips (geb. 1793), kantoorbediende, en Sophia Beliana Maria van den Broek (geb. 1803). Wilhelmina Gips bleef ongehuwd.

JOHANNA WILHELMINA GIPS werd geboren in Dordrecht, als jongste in een gezin met twee dochters. Zij studeerde muziek bij de Duitse musicus Böhme, die van 1845 tot 1875 in Dordrecht woonde en zeer bepalend was voor het Dordtse muziekleven. Zang studeerde zij bij Carl Schneider in Rotterdam en Pauline Viardot-Garcia in Baden-Baden. Na haar studietijd maakte Wilhelmina Gips kunstreizen door Duitsland, Zwitserland en Engeland, en vestigde zich ten slotte als zanglerares in Dordrecht. Zij leidde zangers op die later internationaal bekend zouden worden, zoals Arnold Spoel, Cornelia van Zanten en Joseph Orelio. Laatstgenoemde was een hulponderwijzer wiens talent zij ontdekte tijdens een concert in de Dordtse Kunstmin. Omdat hij zijn zanglessen niet kon betalen, gaf zij hem gratis les.

Na 1866 werd Wilhelmina Gips een bekende sopraan. In Nederland en in het buitenland, vooral in Duitsland, was zij een veelgevraagde soliste. Op haar repertoire stond werk van Mendelssohn, Mozart, Haydn, Bellini, Schubert, Schumann en haar stadgenoot Willem Kes. Een recensent van Caecilia schreef enthousiast: 'de onberispelijke uitvoering der moeilijke coloratuur van de aria uit La Sonnambula wekte ieders bewondering' (Caecilia 1870, 42). Bij oratoriumuitvoeringen was Wilhelmina Gips vaak de enige Nederlander. Zo ook voor het muziekfeest in juni 1872 van de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst in Dordrecht – waarvan zij toen al erelid was. Zoals vele musici leverde zij bijdragen aan liefdadigheidsconcerten: in 1871 in Dordrecht voor hulpbehoevende toonkunstenaars en het jaar daarna in Leiden, op het 'armen-concert' van Sempre Crescendo.

Wilhelmina Gips had grote belangstelling voor eigentijdse muziek. Zo zong zij werk van Niels Gades Kalanus en Hermina Amersfoordt-Dijk (Caecilia 1873, 186). Vaak trad zij samen op met de alt Anna Collin-Tobisch. Ook droeg Wilhelmina Gips bij aan de herleving van de muziek van 'oude meesters' als Johan Sebastiaan Bach in Nederland. Zij was lid van De Langes a-capella koor voor beroepszangers, opgericht in 1881 met het doel Nederlandse en Italiaanse Renaissance muziek ten gehore te brengen. Een van de eerste optredens van dit koor was in 1881 in de Grote Kerk in Dordrecht, met muziek van Orlando di Lasso, Sweelinck en Bach. Het koor verwierf grote roem tijdens de Internationale Muziektentoonstelling in Wenen in 1892.

Over het algemeen lieten recensenten zich positief uit over Wilhelmina Gips. In het voorjaar van 1874, in het Amsterdamse Felix Meritis, sprak men al van haar 'gevestigden roem'. Haar stem werd 'krachtig, edel en helder' genoemd (Caecilia 34, 1877, 63). Soms werd haar echter een gebrek aan warmte en hartstocht verweten en werd haar toon bekritiseerd: 'Hinderlijk is bij deze zangeres de gebrekkige vorming van den toon op sommige scherpe vocalen als e (in Herz, verre), ä (mächtig), ö (könnte) enz. Het is te hopen dat Mej. Gips er zich ernstig op zal willen toeleggen om dit gebrek te verbeteren' (Caecilia 31, 1874, 130).

Wilhelmina Gips overleed op 52-jarige leeftijd in Den Haag. Na haar dood leefde zij voort in enige gedichten en liedjes. In 1873 droeg Willem de Haan een Wiegelielieden aan haar op en in 1886 maakte de musicus Marius Adrianus Brandts Buys Sr. het lied Ik zal u geven zoveel kussen. De Dordtse gelegenheidsdichter D.J. Schrauwen eerde haar na haar dood met het lofdicht Zoete tonen reine klanken.

Naslagwerken: Gregoir 1864; Letzer; Viotta.
Archivalia

(Bron: *Historici.nl*)

Aan Jenny Haisma de moeilijke maar mooie opdracht een beeld te schetsen van deze beroemde en veelbesproken Dordtse sopraan. Ze heeft er een bijzonder programma van gemaakt.

JENNY HAISMA SOPRAAN

De zangcarrière van JENNY HAISMA begon op vierjarige leeftijd in een kinderkoor waar zij tot haar twaalfde in zong. Vanaf haar vijftiende zong zij o.m. in het Bolswarder Vocaal Ensemble en het Frysk Concertkoor (behorend bij het Frysk orkest) o.l.v. Hoite Pruikma. In 1987 begon zij haar zangstudie aan het Leeuwarder Conservatorium bij Maria Rondël. Na de sluiting van het conservatorium in Leeuwarden vervolgde ze haar studie in Rotterdam bij Sylvia Schlüter.

Zij volgde diverse masterclasses bij o.a. Bernard Kruysen, Phillipe Hüttenlocher en Carolynn Watkinson. Na haar studie volgde ze lessen bij o.a. Ingrid Voermans volgens het Lichtenberger Instituut. Momenteel volgt ze lessen bij Paula de Wit.

Als oratoriumzangeres kunt u haar regelmatig beluisteren. Afgelopen jaren zong zij in cantates en passiones van J.S.Bach. Maar ook in werken als Die Schöpfung van J.Haydn, de Messiah van G.F.Haendel, vele missen en het Requiem van W.A Mozart, de Petite messe Solennelle van G.Rossini en Ein Deutsches Requiem van J.Brahms (laatstgenoemde concert stond o.l.v. Charles de Wolf) .

Jenny Haisma werkte mee aan diverse operaproducties, zoals in de Nabucco van G.Verdi (in Ahoy Rotterdam) en L'elisir D'amore van G.Donizetti (in Spanga).

In een productie van het Dordtse theatergezelschap 'Hollands Diep' was zij te zien in Achnaton van Philip Glass, in samenwerking met het Nederlands Balletorkest. Daarin speelde ze een van de zes dochters van Achnaton.

Vervolgens speelde ze een rol in het kameroperaprojekt van 'Cantina Vocaal' en 'Stichting Opera In Progress', 'I'm Very Loney in My Way'. Uitgevoerd werden drie kleine kameropera's van S.Barber, L.Foss en Ned Rorem. Aangevuld met een aantal liederen van dezelfde componisten. Daarin speelde zij 'de vrouw'. In 2009 heeft u haar kunnen beluisteren in een nieuwe opera. Wederom bij Hollands Diep, werd uitgevoerd "De Waterman" van componist Hans Koolmees, naar het boek van Arthur Schendel.

Daarnaast heeft zij twee duo's en trio's. Allereerst met de Dordtse organist Eric Koevoets. Naast veel bijzondere concerten hebben ze een cd opgenomen met werken van Eric Koevoets, Lily Boulanger, Marcel Dupré, Hendrik Andriessen en Herman Strategier. Hun duo is een jaar geleden uitgebreid met blofluitiste Hilde de Wolf . Een tweede duo heeft zij met pianist Jeroen Liedorp. Afgelopen jaar hebben zij zich toegelegd op Nederlands vrouwelijke componisten uit het begin van de twintigste eeuw. Anna Cramer, Henriëtte Bosmans, Bertha Frensel Wegener Koopman en Elisabeth Kuypers. Dit duo heeft zich uitgebreid met fluitist Imre Rolleman. Samen vormen zij het Oberon trio. Het Oberon trio brengt zeer afwisselende programma's met zowel Nederlandse als Franse muziek, en treden dit jaar voornamelijk op via de Stichting Muziek in Huis.

Verder is zij werkzaam als zangpedagoge in de Lutherse kerk te Rotterdam.

PROGRAMMA ZOETE TONEN, REINE KLANKEN

JENNY HAISMA SOPRAAN • JEROEN LIEDORP PIANO • IMRE ROLLEMAN DWARSFLUIT

Joseph Haydn	Aria uit de Schöpfung: Auf starkem fitiche
Johann Sebastiaan Bach	2e deel uit concert in a klein BWV 1056
Clara Schumann	Ich stand im dunklem Träumen Sie liebten sich beide Das Veilchen Liebst du um Schönheit
Franz Schubert	Introduction und Variationen op. 160 Über ein Thema "ihr Blümlein alle" aus der Müllerlieder
Johannes Brahms	Op 6 nr 2 en 3 Der Frühling Nachwirkung
Willem Kes	Zur Antwort
George Rijken	Wiegelied
	PAUZE
Robert Schumann	Die Lotosblume Widmung
Robert Schumann	Träumerei "Kinderszenen op.15 no.7
Pauline Viardot Garcia	Solitude Plainte d'amour Morirò Chanson de la Pluie
Frederic Chopin	Mazurka op 6 nr 1
Giacomo Rossini	Uit la Gaza Ladra: Ninetta' s Cavatina

JEROEN LIEDORP **PIANO**

JEROEN LIEDORP, geboren in 1970, begon op tienjarige leeftijd met pianospelen. De eerste 6 jaar had hij les van Jan Groeneveld uit Krimpen aan de Lek. Vervolgens bereidde hij zich gedurende twee jaar voor bij Frans Wieringa op de toelating tot het Rotterdams Conservatorium. Hij behaalde daar in juni 1994 zijn diploma Docerend Musicus en in mei 1997 het diploma Uitvoerend Musicus bij de pianist Michael Davidson. Vervolgens haalde hij twee jaar later de aantekening liedbegeleiding bij pianist Kelvin Grout.

Jeroen volgde masterclasses bij o.a. Lazar Berman, Philippe Entremont en Graham Johnson. In 1999 speelde Jeroen mee in de Rotterdam Young Filharmonic. Er werd een programma met stukken van Kurt Weill gepresenteerd met als soliste Jasperina de Jong. Met het orkest van het conservatorium heeft hij het concert voor 2 piano's en orkest van Mozart uitgevoerd. Verder is Jeroen actief als kamermusicus. Hij heeft diverse radio opnamen gemaakt met o.a. de fluitisten Imre Rolleman en Karen van Laar.

Jeroen werkt vaak als begeleider van koren waaronder o.a. het Schoonhovense koor Cappella Constancis. Met sopraan Ingrid kappelle heeft hij onlangs een prachtig recital gegeven in de kleine zaal van het concertgebouw te Amsterdam. Met fluitiste Dorette Lagendijk vormt hij het duo Sparkling Phantasy. In september van vorig jaar hebben zij de CD Mellowdy uitgebracht. Zie www.sparklingphantasy.nl

IMRE ROLLEMAN **DWARSFLUIT**

IMRE ROLLEMAN kwam op 17 juni 1975 in Rotterdam ter wereld. Na 1 jaar in Nieuw-Lekkerland gewoond te hebben heeft het gezin Rolleman zijn intrek genomen in een woning in Lekkerkerk. Na een "op kamer periode" van 3 jaar tijdens zijn studie woonde Imre in Rotterdam. Sinds 1998 woont Imre samen met Agnita, met wie hij in 2001 is getrouwd.

Imre: "Op 7-jarige leeftijd ging ik voor het eerst naar blokfluitles. A.M.V. heette dat: Algemene muzikale vorming. Na 2 jaren met veel plezier muziek te hebben gemaakt en natuurlijk niet alleen op de les besloot ik om dwarsfluit te gaan spelen.

Allereerst had ik 2 jaar les bij de plaatselijke muziekvereniging muziek van een klarinettist. Daarna heb ik van Bart Holst en Dorette Lagendijk les gehad, totdat ik op 17-jarige begon met mijn studie aan het Rotterdams Conservatorium bij Jo Hagen. Dat was in 1992.

In 1998 behaalde ik mijn diploma Docerend Musicus en 2 jaar later mijn 2e fase-diploma met een 9,5 (de opvolger van het oude Uitvoerend Musicus-diploma). In de periode voordat ik naar het Conservatorium ging heb ik heel veel geleerd door het deelnemen aan muziekconcoursen, waar ik regelmatig met prijzen aan de haal ging. Ook heb ik enorm veel geleerd van het samenspelen met een pianist: JEROEN LIEDORP. Hoewel hij een stukje ouder was dan ik, hadden we de grootste lol tijdens het oefenen.

Tijdens mijn studie heb ik mijn instrumentale vaardigheden verder uitgebouwd en, vooral dankzij Ho Hagen, me enorm ontwikkeld op muzikaal gebied. Verdere dank gaat uit naar Piet Groenendijk, docent Harmonieleer, Analyse en Contrapunt, Maria Kuster en Barend Schuurman van de Laurens Cantorij, Arie van Beek, dirigent harmonie en symfonieprojecten, Henk Guitart, muzikaal leider van diverse ensembles, Hans Vonk, Jan Gruithuyzen en alle andere docenten waarmee ik het genoegen heb gehad te mogen samenwerken.

Gelukkig heeft mijn opleiding er destijds ook voor gezorgd dat enkele malen met het R.Ph.O. en het Doelenensemble heb mogen spelen. Ook het behalen van de "prix d'harmonie" heb ik te danken aan het Conservatorium.

Echter na mijn opleiding werd het een stuk moeilijker: Lesgeven was geen probleem, leerlingen genoeg, dus van de honger kom je niet om. Maar om regelmatig een muzikale uitdaging te vinden werd een probleem. Maar in 2001 kwam daar het Linneaus ensemble en ook het Rotterdam Winds ensemble dat nieuwe impulsen bracht. Beide ensembles waren houtenblaaskwintetten, dus met fluit, hobo, klarinet, fagot en hoorn. Het Linneaus ensemble leverde een project van 8 concerten op met redelijk goede musici. Het andere ensemble dat bestond uit bijzonder goede musici, maar liep stuk door gebrek aan doorzetting en toewijding van enkele leden.

Niet veel later werd ik 1e fluitist bij het Dordts KamerOrkest, een begeleidingsorkest dat vooral barokmuziek speelt. Sinds mijn studie speel ik regelmatig met het Laurens Bach Orkest van de Laurens Cantorij. Ook bij de Marinierskapel werd ik gevraagd om projecten mee te doen, waaronder Tijn Uilenspiegel van R. Strauss. Naast projecten met Continuo, het Randstedelijk BegeleidingsOrkest en het Amsterdam Symfonie Orchestra heb ik de afgelopen tijd bij enkele operettes gespeeld en ben ik docent bij diverse muziekverenigingen."

(Stukken tekst overgenomen van Website Imre Rolleman)

VOORAANKONDIGING SBC CONCERTEN

LOCATIE: MUZIEKSTROOM/ENERGIEHUIS

ZONDAG 12 JANUARI 2014, 14.30 uur

OP DE HIGH TEA BIJ MARTINE

De Dordtse Martine de Jager wordt ook wel bestempeld als de R&B/Soul Diva in een blanke huid. In Dordrecht brengt ze haar programma "Op de High Tea" bij Martine, slechts met begeleiding van een pianist worden haar gasten vermaakt.

ZONDAG 18 MEI 2014, 14.30 uur

EERBETOON AAN MARIA RONDÈL

Als klapstuk: Maria Rondèl is in Dordrecht gevierd als een veelgevraagde mooie sopraan. Maar ze slaat haar vleugels uit en ontwikkelt zich tot een zeer gerespecteerd muziekpedagoge met groot gezag en arbeidsveld in het buitenland.

Maria zal in Dordrecht ook een masterclass geven aan een door ons aan te wijzen koor. Het door haar opgerichte Bamestra's Collectief zal het concert verzorgen.

NATIONALE DODENHERDENKING HERDENKINGSCONCERT IN WILHELMINAKERK

ZONDAG 4 MEI 2014, 20.45 uur

Stichting Bijzondere Concerten Dordrecht
www.concertendordrecht.nl